

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ความปลอดภัยในการซ่อมแซมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ช่างคิดซ่อมแซม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ความปลอดภัยในการซ่อมแซมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้
รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

➤ **ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน**

การปฏิบัติงาน สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงคือความปลอดภัยเพราะหากเกิดอันตรายจากการปฏิบัติงาน ผลเสียที่เกิดขึ้นอาจจะนำความเดือดร้อนทั้งต่อตนเองหรือต่อผู้อื่น บางครั้งหากเกิดความรุนแรงความเสียหายที่เกิดขึ้นอาจถึงทุพพลภาพ หรือ ถึงแก่ชีวิตฉะนั้น ผู้ปฏิบัติงานควรให้ความสำคัญและคำนึงถึง ดังคำที่ว่า “ปลอดภัยไว้ก่อน”

๑. สาเหตุที่ทำให้เกิดอันตรายจากการทำงาน หลักใหญ่ของสาเหตุที่ทำให้เกิดอันตรายจากการทำงาน สามารถแบ่งออกได้ ๔ ประการ ดังนี้

- เกิดจากผู้ปฏิบัติเอง เช่น การแต่งกายของผู้ปฏิบัติงานไม่รัดกุม ชายเสื้อรุ่มร่าม สวมใส่เครื่องประดับ ร่างกายของผู้ปฏิบัติงานไม่ปกติ มีความเครียด อ่อนเพลีย เจ็บป่วย
- เกิดจากเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ เช่น เครื่องมือ หรือ เครื่องจักรที่ใช้มีสภาพไม่พร้อม จะใช้งาน ชำรุด หรืออุปกรณ์บางอย่างหมดอายุ
- เกิดจากการจัดระบบงาน เช่น ระบบงานอาจวางแผนไว้ไม่ดี
- เกิดจากสภาพแวดล้อม เช่น พื้นที่บริเวณปฏิบัติงานไม่เหมาะสม มีแสงสว่างไม่เพียงพอ

๒. แนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัย

- ในการปฏิบัติงานต้องมีสติระลึกไว้เสมอว่า คิดก่อนทำและปลอดภัยไว้ก่อน
- โต๊ะบริเวณที่ปฏิบัติงานจะต้องสะอาด
- เก็บเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ให้เป็นสัดส่วนเพื่อสะดวกในการหยิบใช้งาน
- หากปฏิบัติงานไฟฟ้า ควรตัดกระแสไฟฟ้าให้เรียบร้อยเพื่อป้องกันอันตราย
- อุปกรณ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าจะต้องมีการต่อสายดินเพื่อป้องกันไฟรั่ว
- ยำนำเครื่องมือที่มีคมใส่กระเป๋าเสื้อหรือกางเกงขณะปฏิบัติงาน
- อย่าใช้ไขควงแทนสว่านหรือสกัด
- อย่าใช้ค้อนหรือตะไบที่มีด้ามหลวมหรือแตก และอย่าใช้ตะไบแทนค้อน
- ก่อนหลังปฏิบัติงานควรตรวจสอบสภาพเครื่องมือ อุปกรณ์ และทำความสะอาดทุกครั้ง

๓. การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติเหตุเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา วิธีการที่ดีที่สุด คือ การป้องกัน ก่อนที่จะเกิดขึ้นโดยการลดหรือป้องกันอุบัติเหตุ สามารถกระทำได้ดังนี้

- ๓.๑ ตรวจสอบเครื่องมือ เครื่องใช้ และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
- ๓.๒ มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ของร่างกายขณะปฏิบัติงาน
- ๓.๓ จัดบริเวณปฏิบัติงานให้เรียบร้อย ไม่มีสิ่งกีดขวางหรือบดบังแสงสว่าง
- ๓.๔ ขณะปฏิบัติงานในที่สูง ต้องมีเครื่องป้องกัน เช่น เข็มขัดนิรภัย
- ๓.๕ หากปฏิบัติงานใกล้ วัตถุไวไฟ ควรมีอุปกรณ์ เช่น ถังดับเพลิงวางไว้ใกล้ ๆ

หลักความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานเราควรยึดหลัก ๕ ส. อันได้แก่ สะอาด สะดวก สะอาด สุขลักษณะ และสร้างนิสัย